

Л. Курбаса не полишали мрії про театр містериального єднання сцени та залу. Він акцентує увагу не на сугестивних впливах ритму, темпі на індивідуальну свідомість, а на тому особливому просторі, який утворюється поміж людьми на основі законів вже існуючого прাপростору і є, власне, здійсненою сутнісною функцією художнього твору. Це є простір, де художня інформація постійно перетворюється. Тому зал, як один із перетворювачів, природно виступає співтворцем твору. Фактично Л. Курбас говорить про поле, створюване художнім твором, яке постійно існує в законах співвідношення метра, ритму і темпу поміж його матеріальним втіленням та індивідуальними сприйняттями, з яких складається сприйняття аудиторії.

Найголовнішим для Леся Курбаса було розуміння умовності будь-якого мистецтва, у тому числі й театрального. Звідси вишукувалися необхідні засоби «перетворення», сенс якого покладений у принципові творчої заміни реальності життєвої естетичною реальністю. У театрі Курбаса основу естетичної реальності являла не сценічно-театральна традиція, а здатність до широкого асоціативно-образного сприйняття як суттєвої риси сучасного інтелектуального мистецтва.

Список використаних джерел

1. «Леся Курбас та його театр «Березіль». У чому феномен?»
Автор: Катерина Вовк
2. «Філософія театру». Автор: Олександр Савчук
3. «Леся Курбас: репетиція майбутнього». Автор: Корнієнко Н. М.

ФІЛОСОФСЬКО-ЕСТЕТИЧНІ ПИТАННЯ ДРАМАТИЧНОГО ТЕАТРУ В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО ФРОНТУ

П. Е. Джим, здобувач вищої освіти

Науковий керівник – А. В. Атаманюк, ст. викладач кафедри сценічного
мистецтва і культури

Київський національний університет технологій та дизайну

Театр сьогодні мусить бути таким, яким суспільство стане завтра
(Джерело: Культ Критики. Вікторія Шавурська)

Ключові слова: театр, культурний фронт.

Зв'язаність театру з життям виявляється в тому, що він реагує на поточні події і виклики, а також впливає на громадську думку та культурну атмосферу. Правильно виставлене театральне представлення може надихнути

глядачів на зміну, розширення світогляду та підвищення свідомості. Театр повинен перестати бути просто місцем для розваг і замість цього виступати як засіб для просвітлення та зміцнення інтелекту. У взаємодії між театром і глядачем театр повинен виступати як провідна ланка у стимулюванні інтелектуального розвитку — так вважав Курбас. У сучасному світі ми все частіше чуємо вираз "культурний фронт", який звучить з усіх кутків. Цікаво, що ще у 20-х роках Курбас відзначив це явище та відкинув можливість використання такого терміну:

«Ми пишемо, що ми діячі на фронті культури. Фронту культури не може бути — існує боротьба за культуру на фронті такому-то.» (Джерело: «Філософія театру», упорядн. М. Лабінський, 2022)

Для Леся Курбаса театр став символом "культурного собору", що існує у контексті суспільних трансформацій. Він очікує від усіх працівників театру високої кваліфікації та уважності; тільки свідоме та відповідальне ставлення кожного може призвести до творення чогось значущого.

«Театр мусить бути завжди, до певної міри, попереду життя своєю зв'язаністю, правліннями і спрямованістю великою та впертою працею підняти театр на таку безперечну височінь, що примусить самого широкого глядача і самого столичного критика здати позиції упередженості та недовір'я».

«Прекрасно є вірити, прекрасно горіти і прекрасно згоріти дотла у своїй вірі, хоч би вона і помилкою була» (Леся Курбас, «Філософія театру»).

Список використаних джерел

1. Культ критики. Вікторія Шавурська - літературознавиця, дослідниця театру, акторка
2. Н.М. Корнієнко. Леся Курбас. Репетиція майбутнього.
3. Канал «Курбаснуло» Валерія Романко – режисерка

КУЛЬТУРОЛОГІЧНІ ВИМІРИ МИСТЕЦЬКИХ ПРАКТИК МИКОЛИ САДОВСЬКОГО ТА ЛЕСЯ КУРБАСА

Лисенок А. Р. здобувач вищої освіти

Науковий керівник – А. В. Атаманюк, ст. викладач кафедри сценічного мистецтва і культури

Київський національний університет технологій та дизайну

У 1915 році Леся Курбас приєднався до театру, заснованого Миколою Садовським, який був відомий своєю активною діяльністю в українському театрі. У цьому театрі Курбас працював як актор та режисер, розвиваючи свої мистецькі здібності та співпрацюючи з іншими талановитими артистами того часу.